

# KORTAHEFTI



## Jarðminjar á háhitasvæðum Íslands Jarðfræði, landmótun og yfirborðsummerki jarðhita

Kristján Jónasson og Sigmundur Einarsson

Unnið fyrir Orkustofnun





## Efnisyfirlit

1. HLUTI – JARÐFRÆÐIKORT	2
1 Reykjaneskagi	3
2 Kjölur	4
3 Suðurland	5
4 Vatnajökull	6
5 Norðurland	7
2. HLUTI – HÁHITASVÆÐI, STAÐHÁTTAKORT	8
Blaðskipting	9
1 Reykjanes	10
2 Svartsengi – Eldvörp	11
3 Krýsuvík	12
4 Brennisteinsfjöll	13
5 Hengill	14
5.1 Hengill: Hellisheiði og Hverahlíð	15
5.2 Hengill: Nesjavellir, Bitra, Ölkelduháls og Grændalur	16
6 Geysir	17
7 Hveravellir	18
8 Kerlingafjöll	19
9 Torfajökull	20
9.1 Torfajökull: Blautakvísl og Vestur-Reykjadalir	21
9.2 Torfajökull: Austur-Reykjadalir og Jökultungur	22
9.3 Torfajökull: Landmannalaugar og Kaldaklof	23
10 Köldukvíslarbotnar	24
11 Vonarskarð	25
12 Kverkfjöll	26
13 Askja	27
14 Fremrinámar	28
15 Krafla	29
15.1 Krafla: Leirhnjúkur, Krafla og Námafjall	30
15.2 Krafla: Gjástykki	31
16 Þeistareykir	32

Tilvísun: Jarðminjar á háhitasvæðum Íslands.  
Jarðfræði, landmótun og yfirborðsummerki jarðhita.  
Kristján Jónasson og Sigmundur Einarsson.  
Unnið fyrir Orkustofnun.  
NÍ-09012, október 2009.

Útlit korta: Anette T. Meier og María Harðardóttir



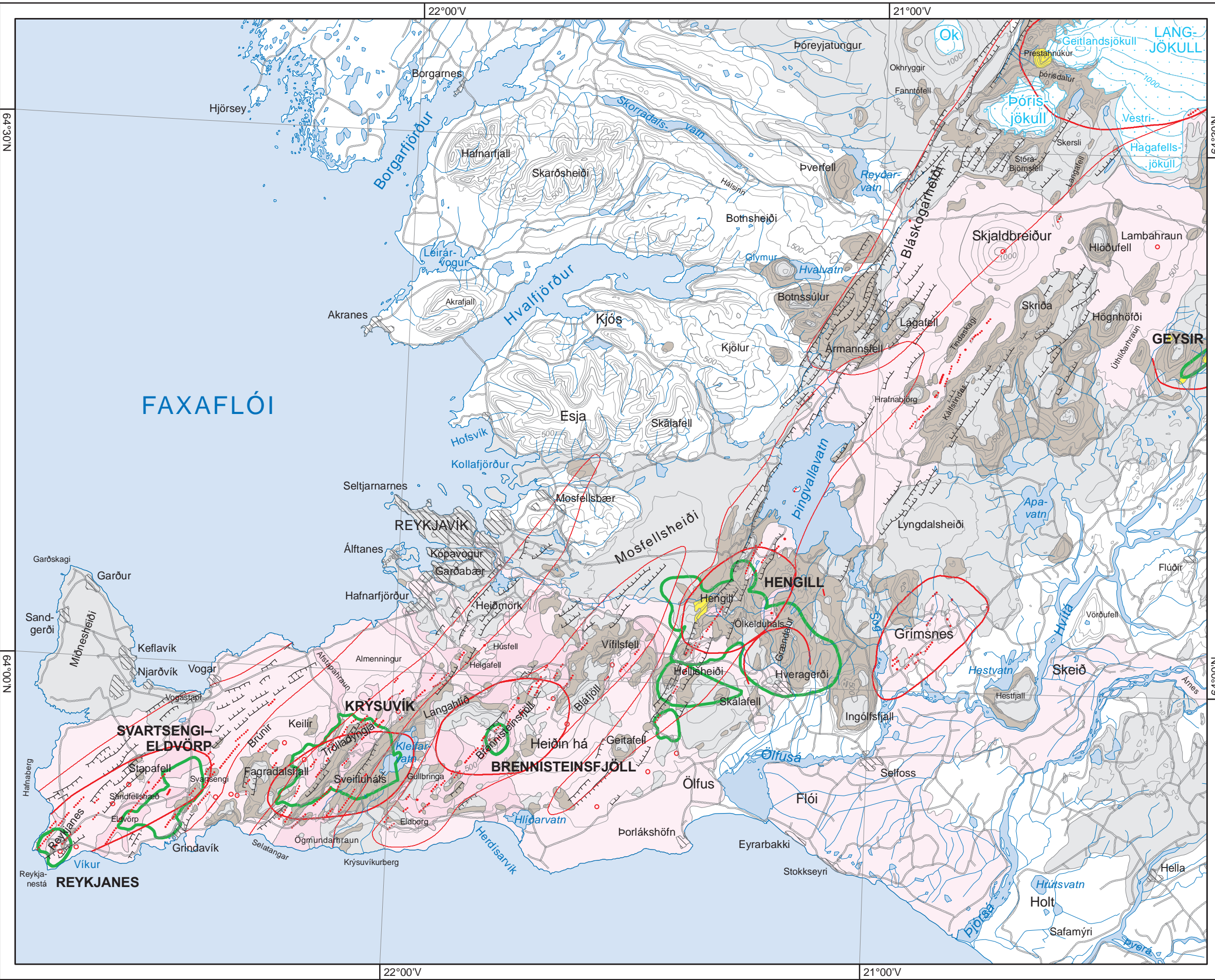
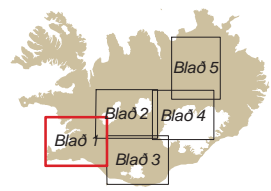
# 1. HLUTI – JARÐFRÆÐIKORT

Í mælikvarða 1:400.000



# Jarðfræðikort 1:400.000

## Blað 1 Reykjaneskagi



### SKÝRINGAR

- Rannsóknasvæði
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súrhraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Súrhraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súrt gosberg. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúrt móberg, bólstra-berg og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basísk og ísúr hraunlög (grágrýti) og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára
- Gígur frá nútíma
- Dyngjuhvírfill frá nútíma
- Virkt eldstöðvakerfi: sprungurein
- óðal megineldstöðvar
- askja
- Gossprungna frá nútíma
- Misgengi frá nútíma



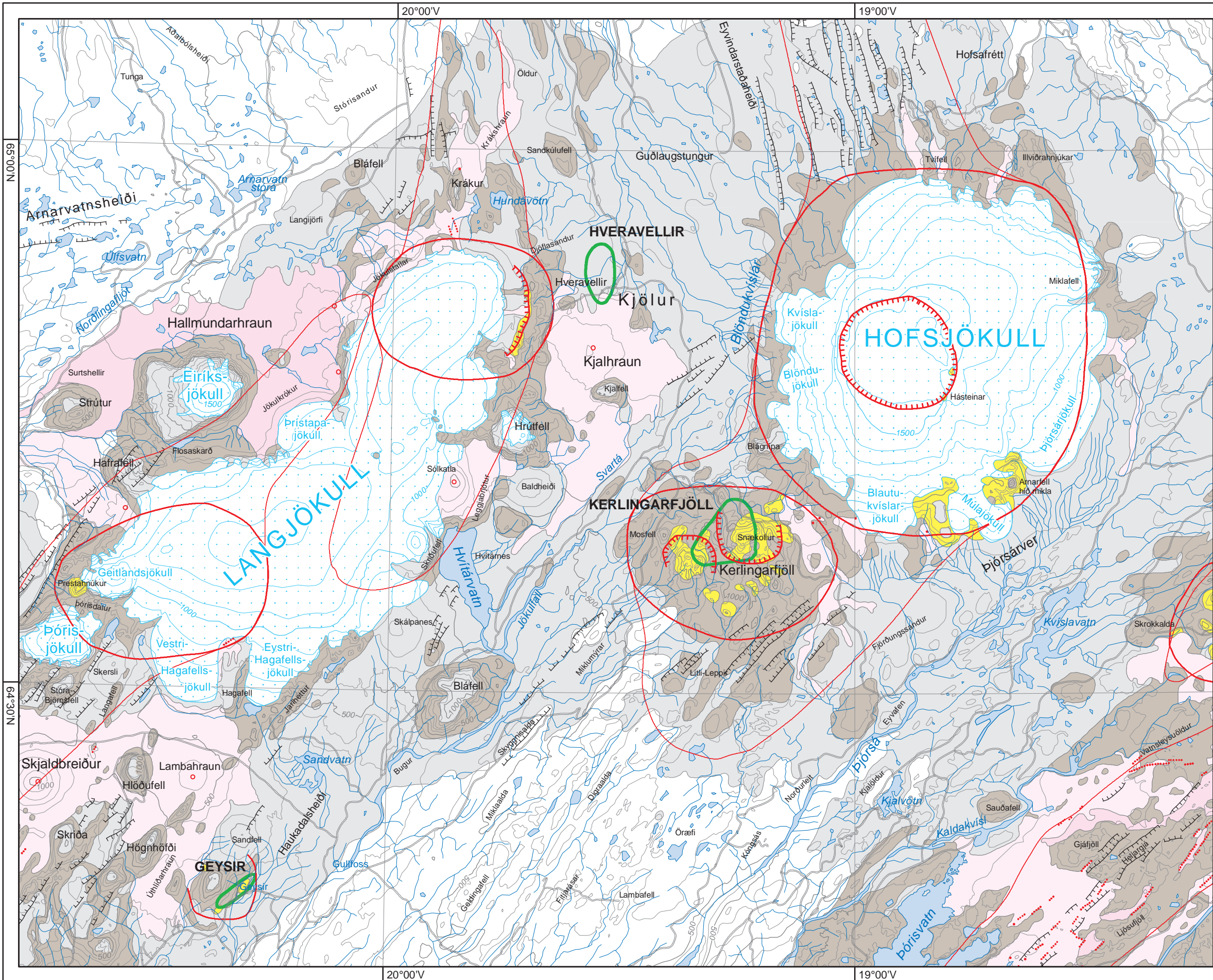
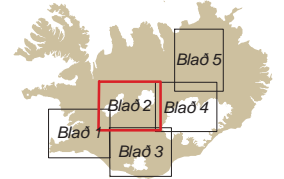
Heimild: Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson, 1998: Jarðfræðikort af Íslandi. 1:500.000. Berggrunnur og Höggun. Náttúrufræðistofnun Íslands, Reykjavík



NÁTTÚRUFRAEÐISTOFNUN ÍSLANDS 2009

Jarðfræðikort  
1:400.000

Blað 2  
Kjölur



SKÝRINGAR

- Rannsóknasvæði
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Súr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súr gosberg. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúrt móberg, bólstra-berg og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúr hraunlög (grágrýti) og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára
- Gígur frá nútíma
- Dyngjuhvírfill frá nútíma
- Virt eldstöðvakerfi:
  - sprungurein
  - óðal megineldstöðvar
  - askja
- - - Gossprunga frá nútíma
- - - Misgengi frá nútíma



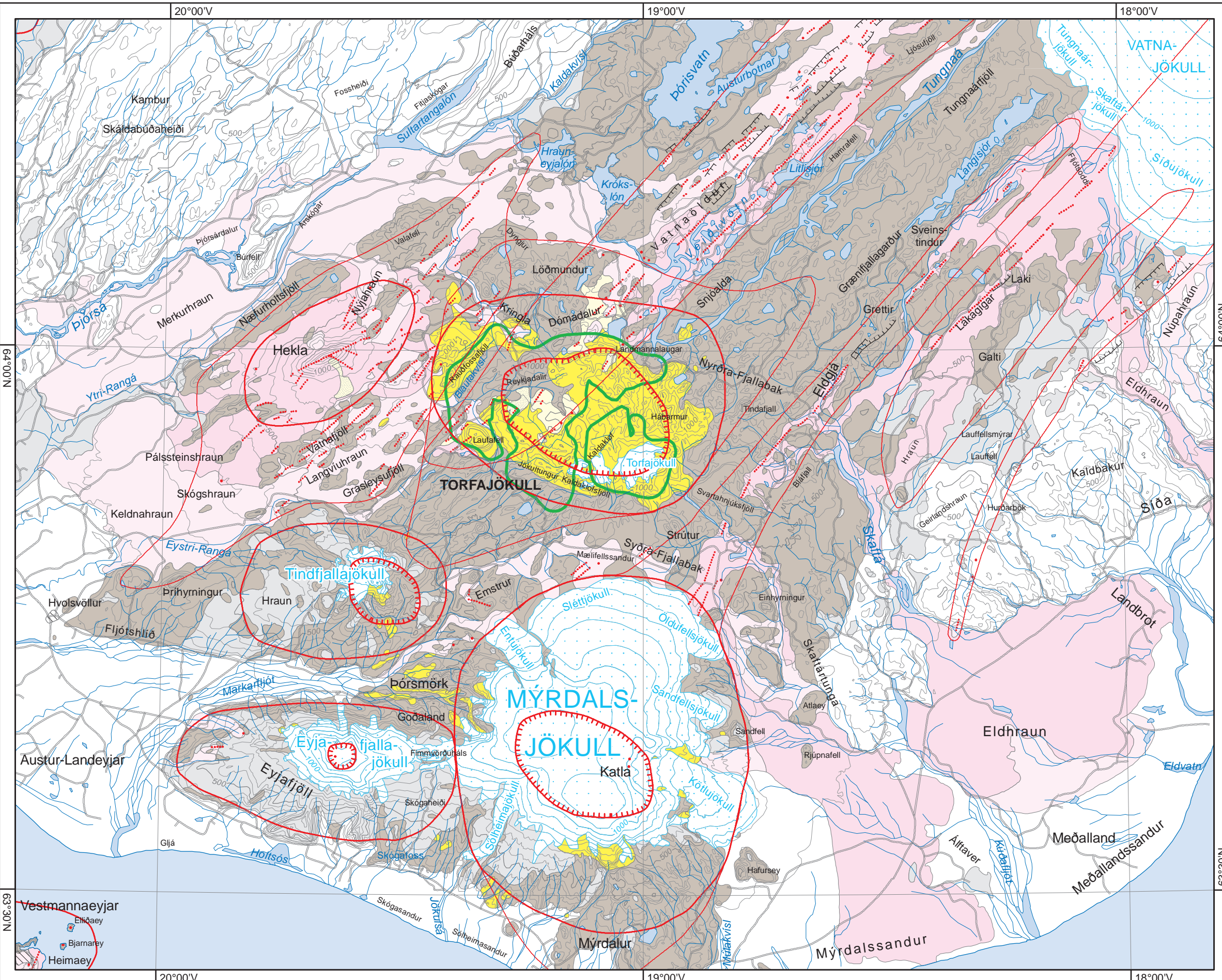
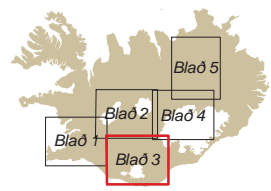
Heimild: Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson, 1998: Jarðfræðikort af Íslandi. 1:500.000. Berggrunnur og Höggun. Náttúrufræðistofnun Íslands, Reykjavík



NÁTTÚRUFRAEÐISTOFNUN ÍSLANDS 2009

# Jarðfræðikort 1:400.000

Blað 3  
Suðurland



## SKÝRINGAR

- Rannsóknasvæði
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súrhraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Súrhraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súrt gosberg. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúrt móberg, bólstra-berg og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basísk og ísúr hraunlög (grágrýti) og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára
- Gígur frá nútíma
- Dyngjuhvírfill frá nútíma
- Virkt eldstöðvakerfi:
  - sprungurein
  - - - öðal megineldstöðvar
  - · - · - askja
- · - · - Gossprunga frá nútíma
- · - · - Misgengi frá nútíma



Heimild: Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson, 1998: Jarðfræðikort af Íslandi. 1:500.000. Berggrunnur og Höggun. Náttúrufræðistofnun Íslands, Reykjavík



NÁTTÚRUFRAEÐISTOFNUN ÍSLANDS 2009

# Jarðfræðikort 1:400.000

## Blað 4 Vatnajökull



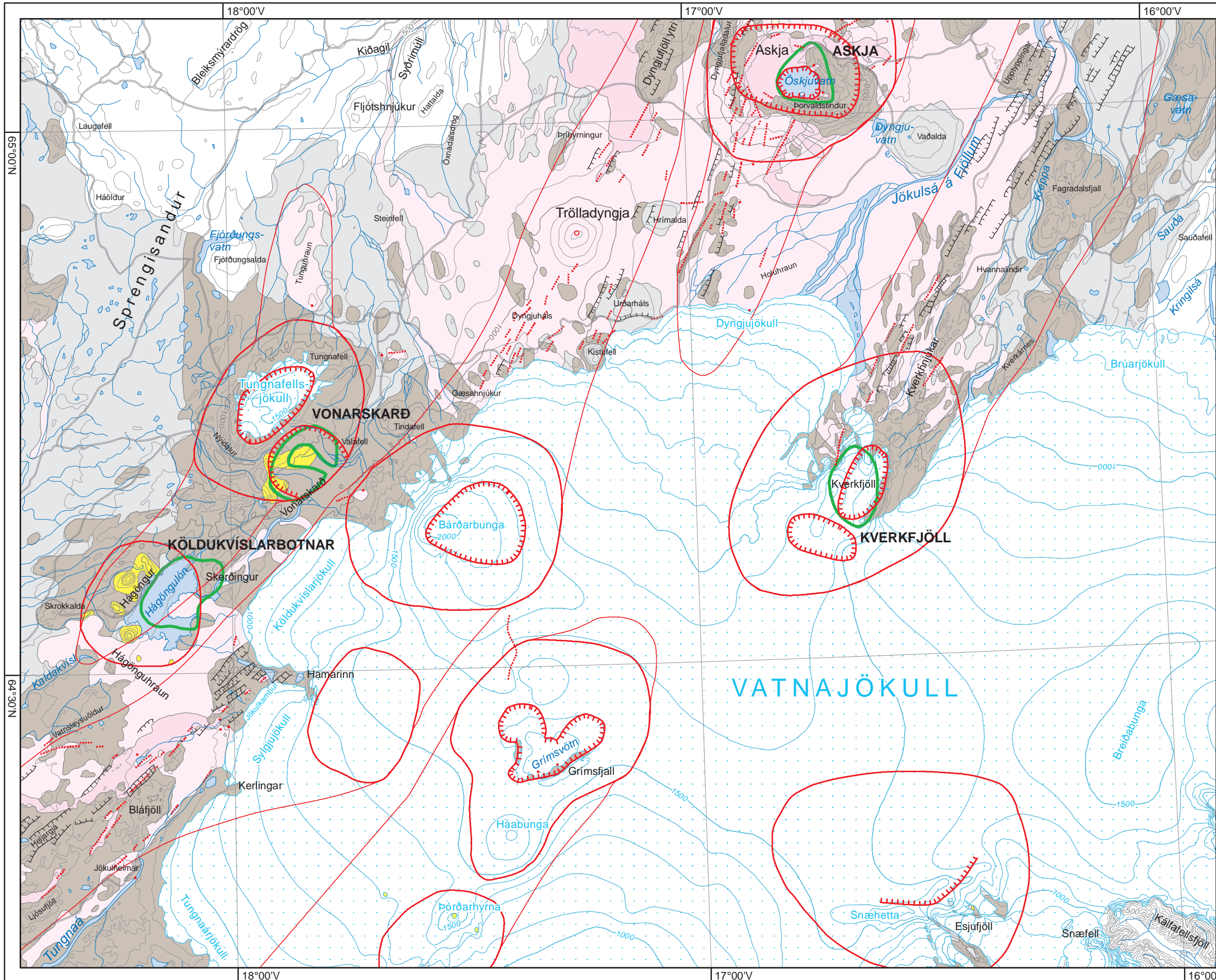
### SKÝRINGAR

- Rannsóknasvæði
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Súr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súrt gosberg. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúrt móberg, bólstra-berg og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngra en 0,8 milljón ára
- Basísk og ísúr hraunlög (grágrýti) og settög. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára

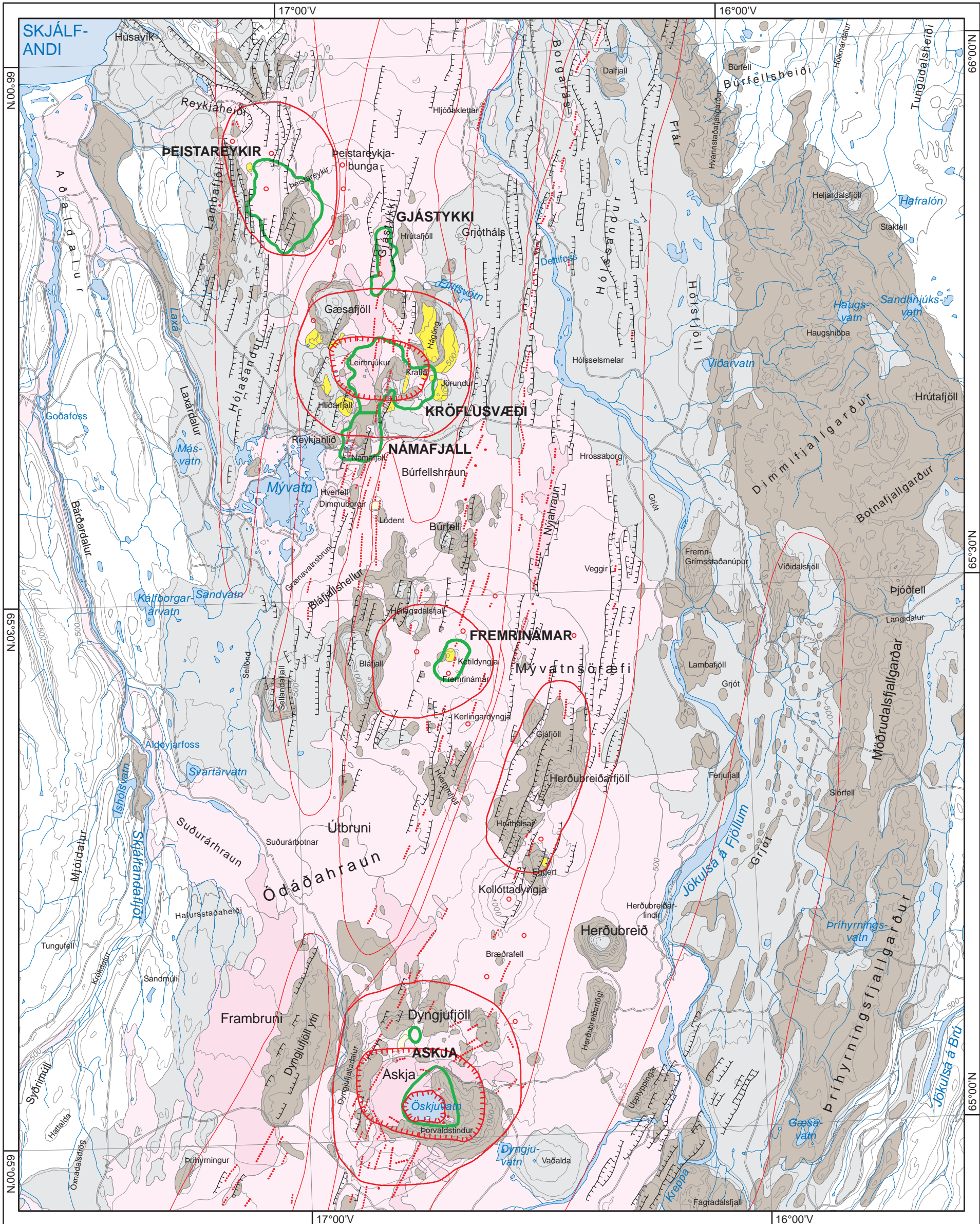
- Gígur frá nútíma
- Dyngjuhvírfill frá nútíma
- Virt eldstöðvakerfi:
  - sprungurein
  - - - óðal megineldstöðvar askja
- · - · - Gossprunga frá nútíma
- / - / - Misgengi frá nútíma



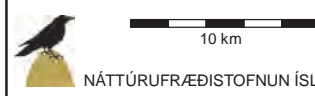
Heimild: Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson, 1998: Jarðfræðikort af Íslandi. 1:500.000. Berggrunnur og Höggun. Náttúrufræðistofnun Íslands, Reykjavík







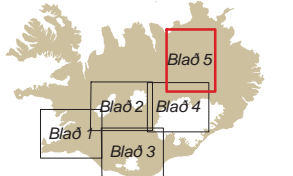
Heimild: Haukur Jóhannesson og Kristján Sæmundsson, 1998: Jarðfræðikort af Íslandi. 1:500.000. Berggrunnur og Höggun. Náttúrufræðisstofnun Íslands, Reykjavík



**SKÝRINGAR**

- Rannsóknasvæði
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Basísk og ísúr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súr hraun. Eftir ísöld, söguleg, yngri en 1100 ára
- Súr hraun. Eftir ísöld, forsöguleg, eldri en 1100 ára
- Súr gosberg. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúrt móberg, bólstra-berg og setlög. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára
- Basískt og ísúr hraunlög (grágrýti) og setlög. Frá síðari hluta ísaldar, yngri en 0,8 milljón ára
- Gígur frá nútíma
- Dyngjuhvírfill frá nútíma
- Virkt eldstöðvakerfi: sprungurein
- - - óðal megineldstöðvar askja
- ⋯ Gosprungu frá nútíma
- ⋯ Misgengi frá nútíma




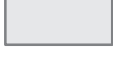









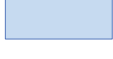

**Jarðfræðikort**  
1:400.000  
Blað 5  
Norðurland



## 2. HLUTI – HÁHITASVÆÐI, STAÐHÁTTAKORT

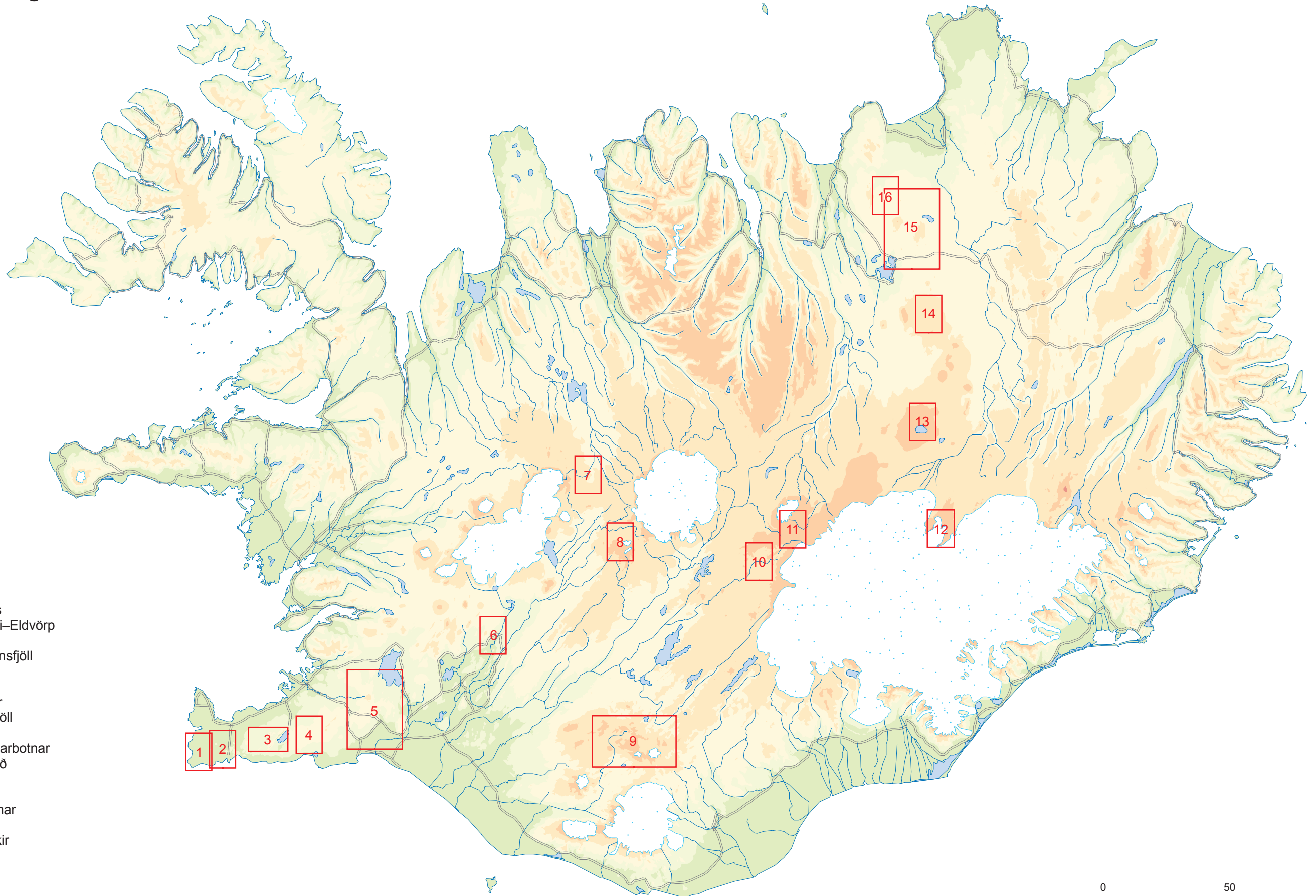
Í mælikvörðum 1:40.000 og 1:85.000

### SKÝRINGAR

	Rannsóknasvæði
	Undirsvæði
	Rannsóknareitir
	Þéttbýli
	Skáli, kofi
	Viti
	Jarðvarmavirkjun
	Vegir
	Gönguleið
	Hæðarlína, 100 m hæðamismunur (nema á kortablöðum 5 og 9, þá 500 m hæðamismunur)
	Hæðarlína, 20 m hæðamismunur (nema á kortablöðum 5 og 9, þá 50 m hæðamismunur)
	Hæðarlína á jökli
	Ár, lækir, strandlína
	Stöðuvatn, tjörn, lón
	Jökull



# Blaðskipting



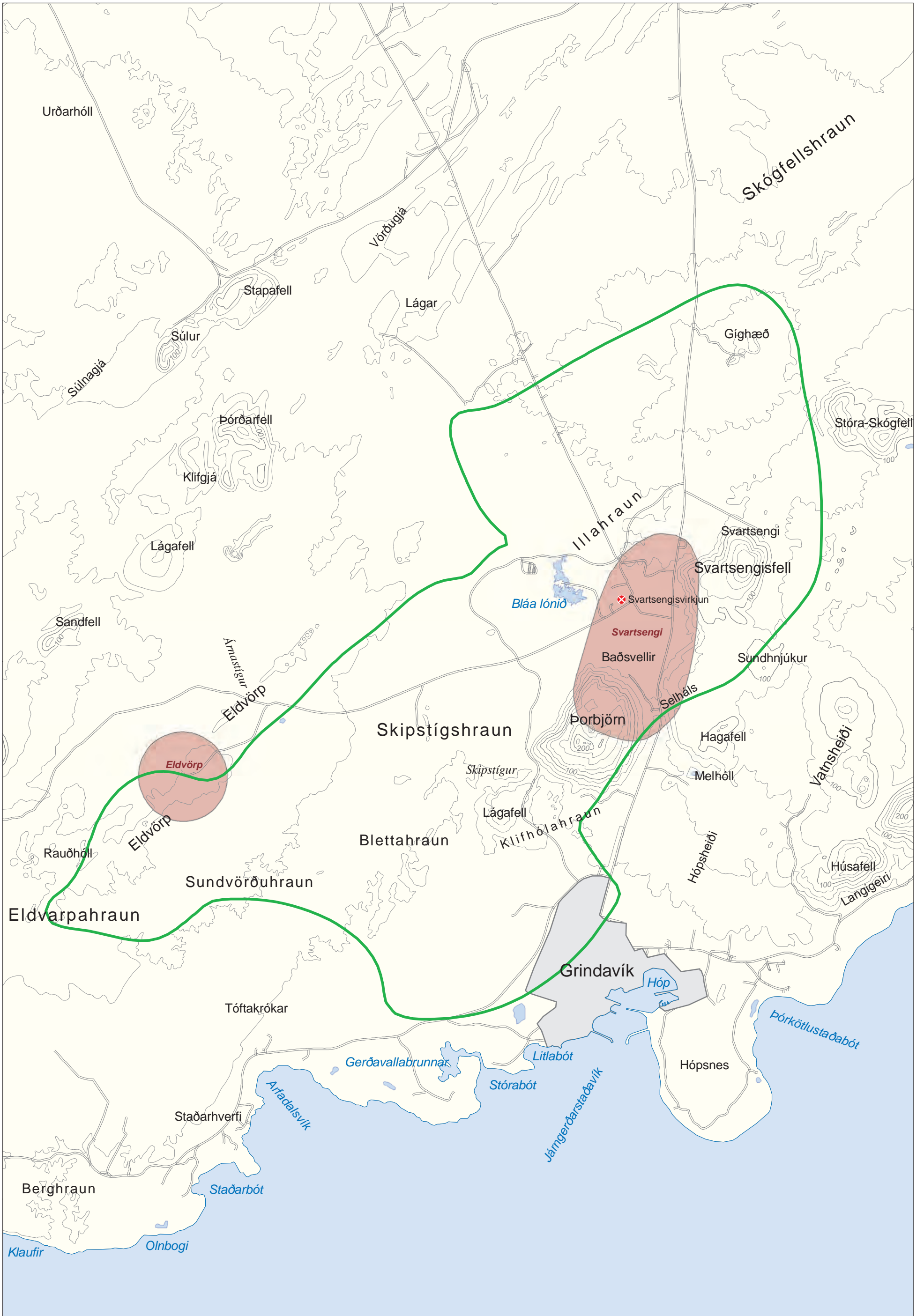
- 1 Reykjanes
- 2 Svartsengi–Eldvörp
- 3 Krýsuvík
- 4 Brennisteinsfjöll
- 5 Hengill
- 6 Geysir
- 7 Hveravellir
- 8 Kerlingarfjöll
- 9 Torfajökull
- 10 Köldukvíslarbotnar
- 11 Vonarskarð
- 12 Kverkfjöll
- 13 Askja
- 14 Fremrinámar
- 15 Krafla
- 16 Þeistareykir



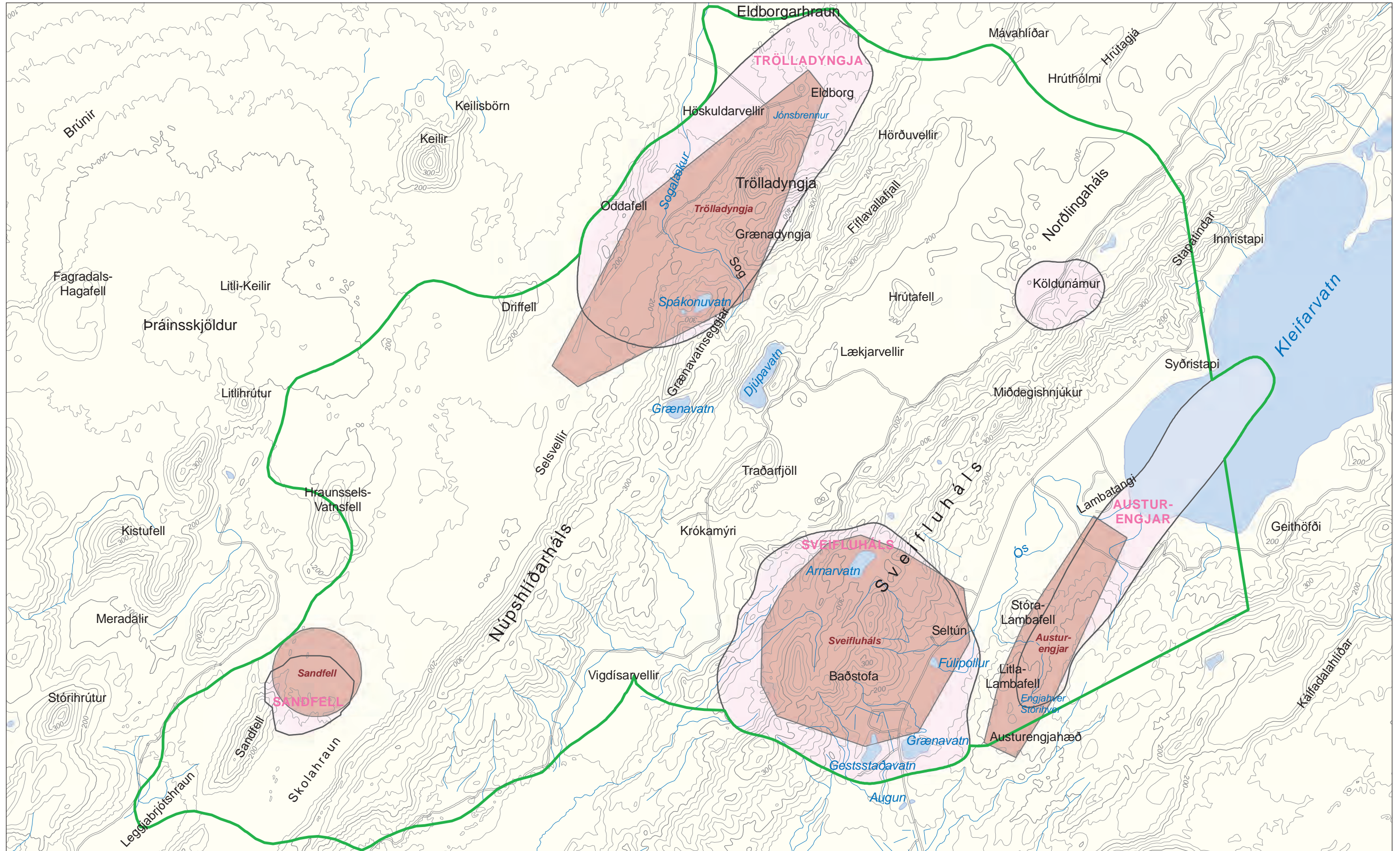
# 1 Reykjanes



## 2 Svartsengi – Eldvörp



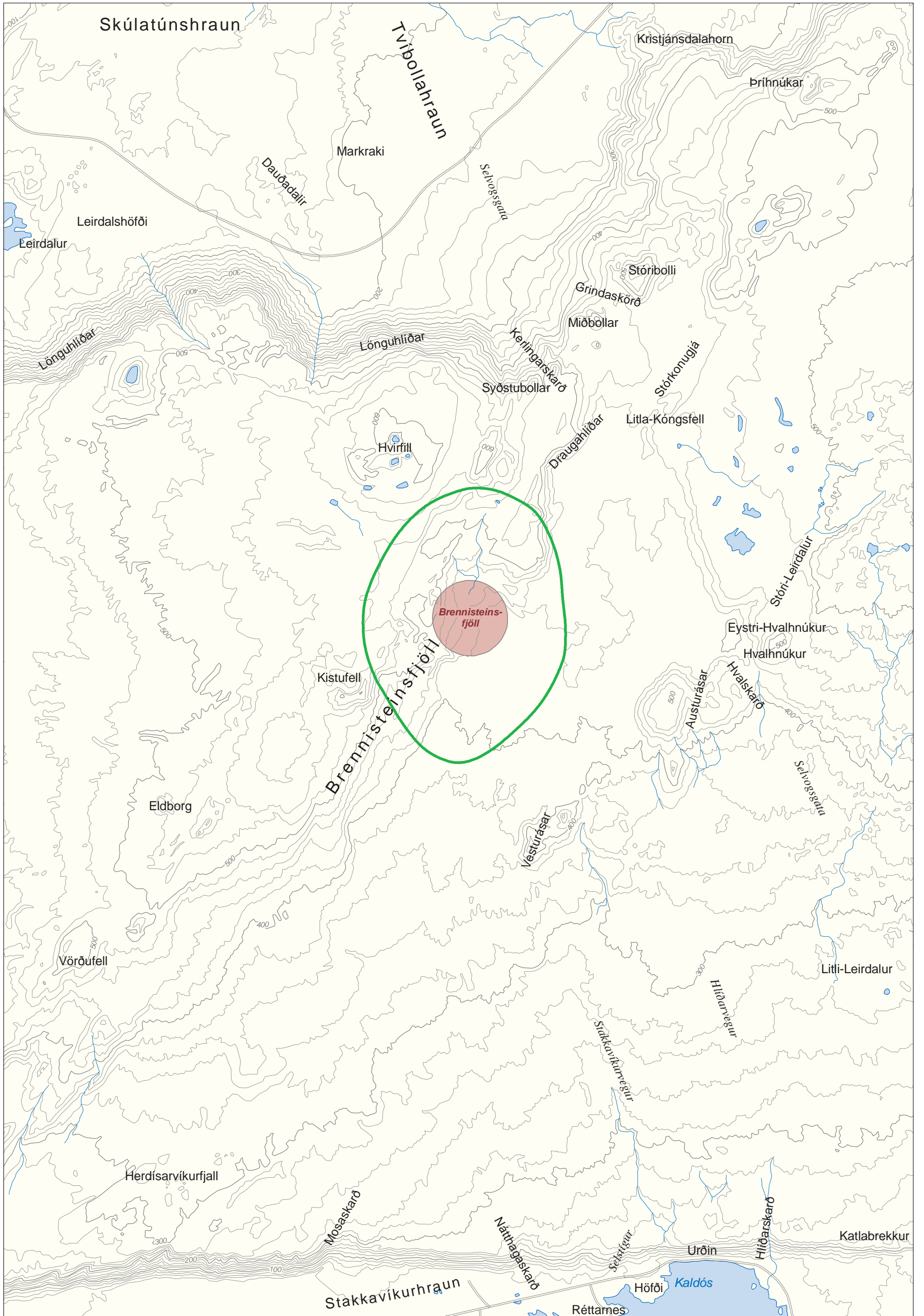
### 3 Krýsuvík



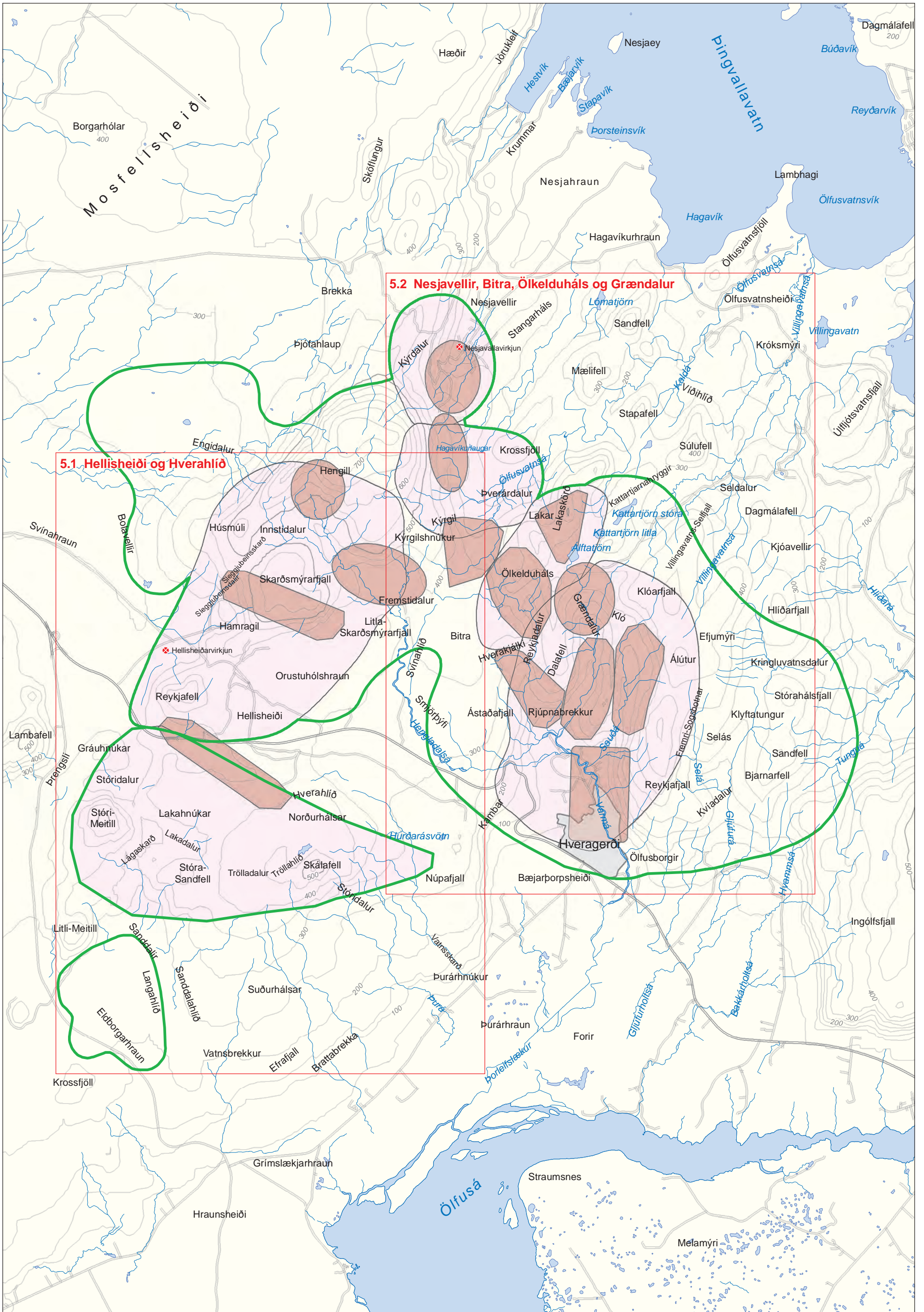
12



## 4 Brennisteinsfjöll



# 5 Hengill

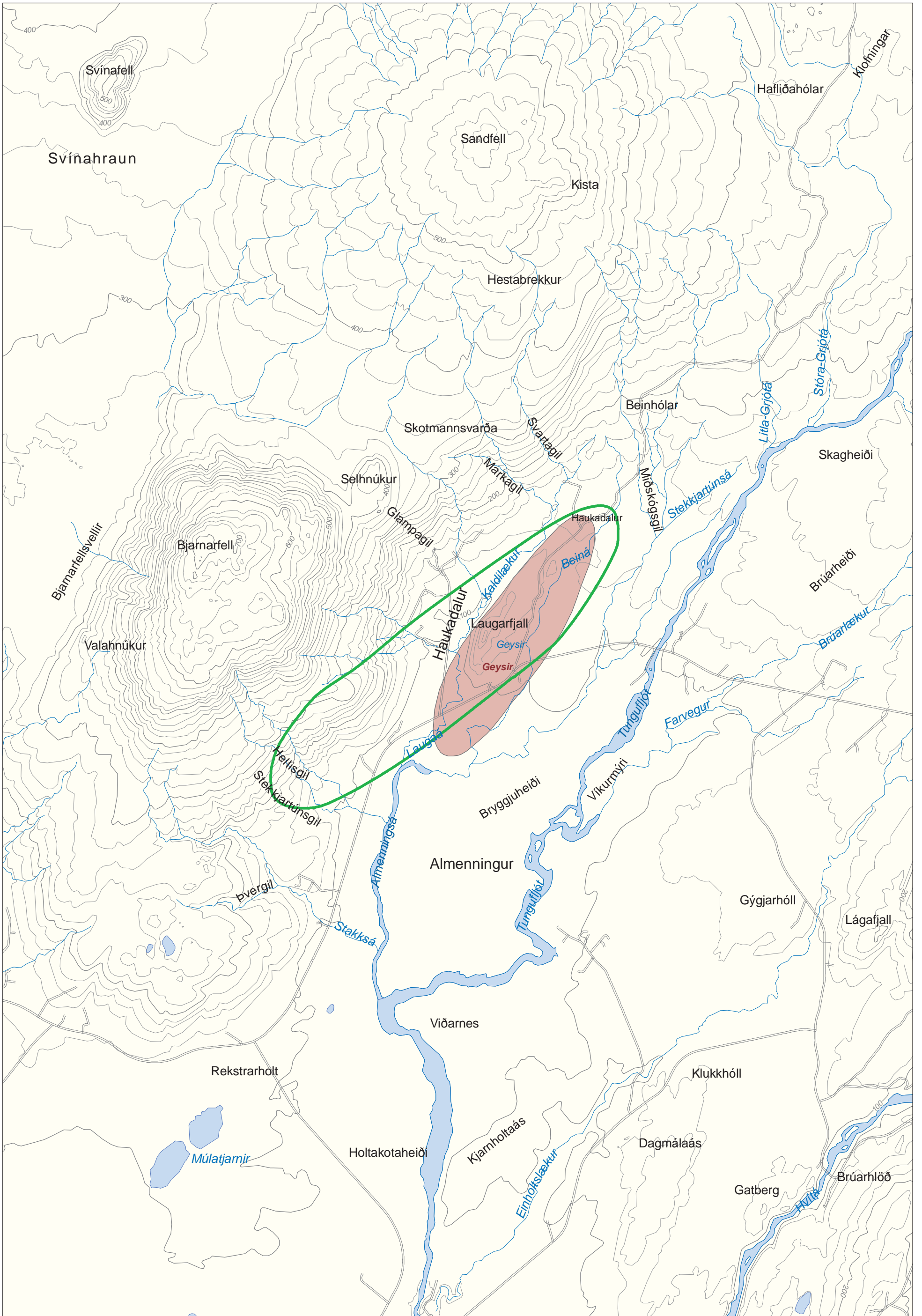




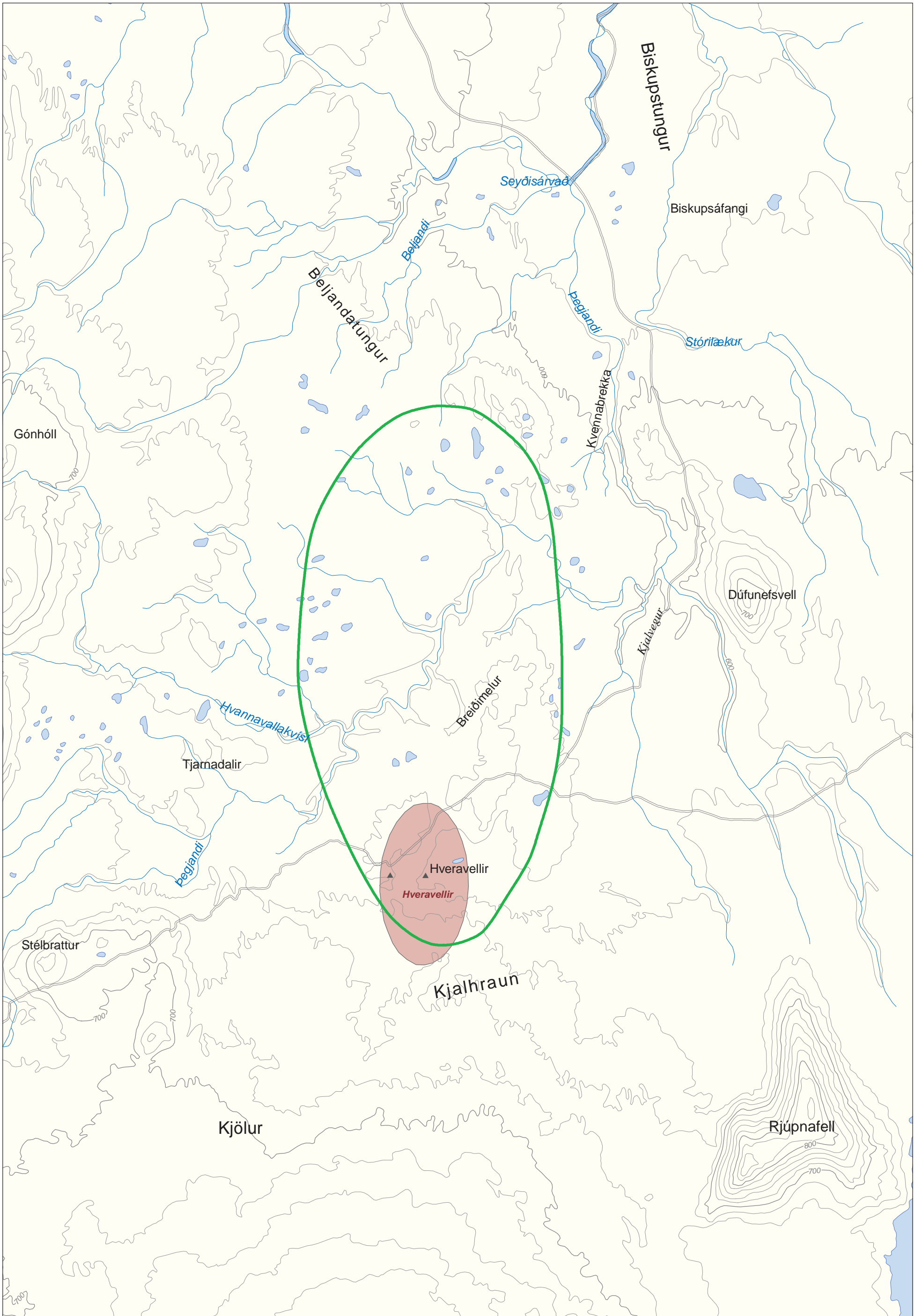




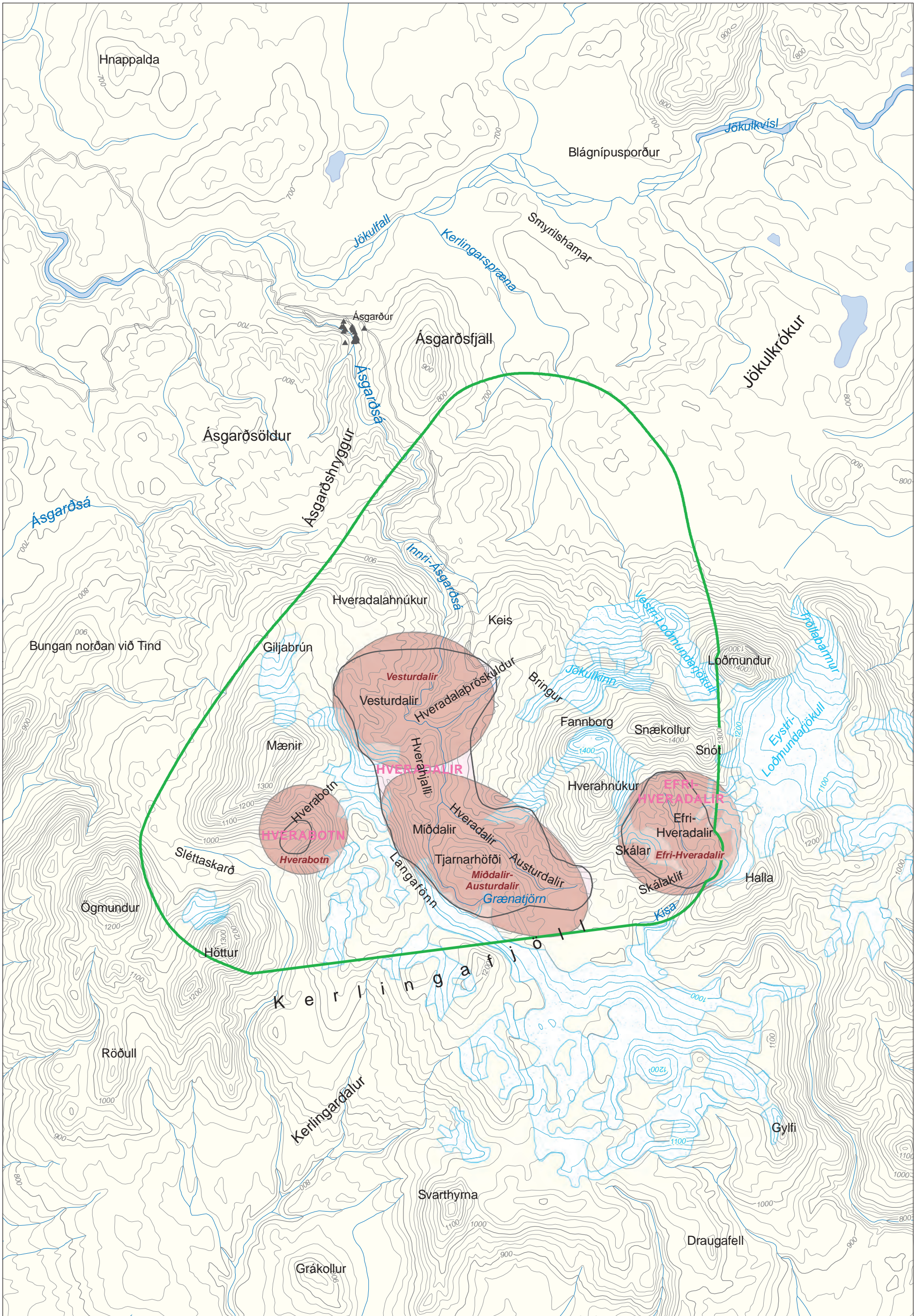
# 6 Geysir



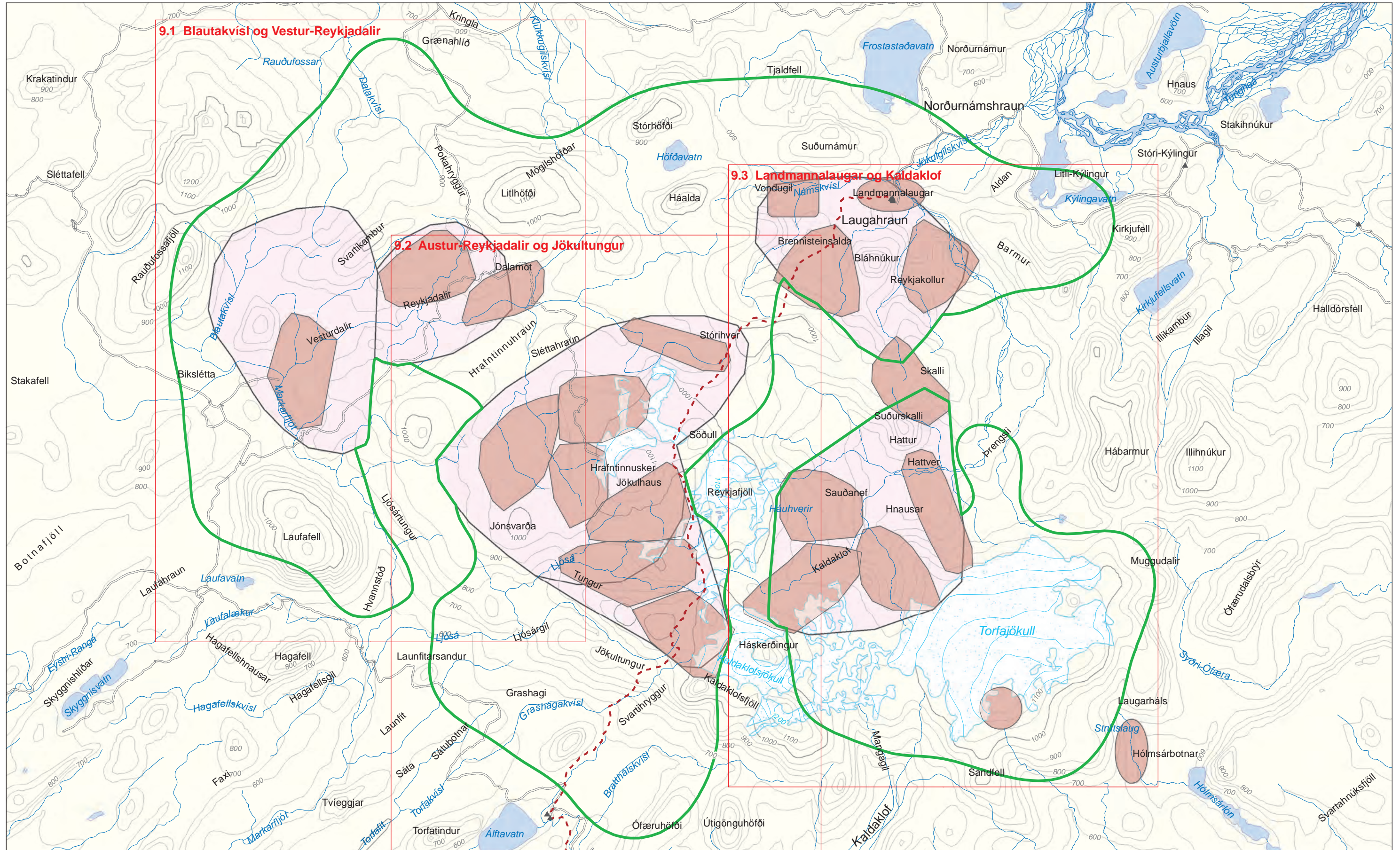
# 7 Hveravellir



# 8 Kerlingarfjöll

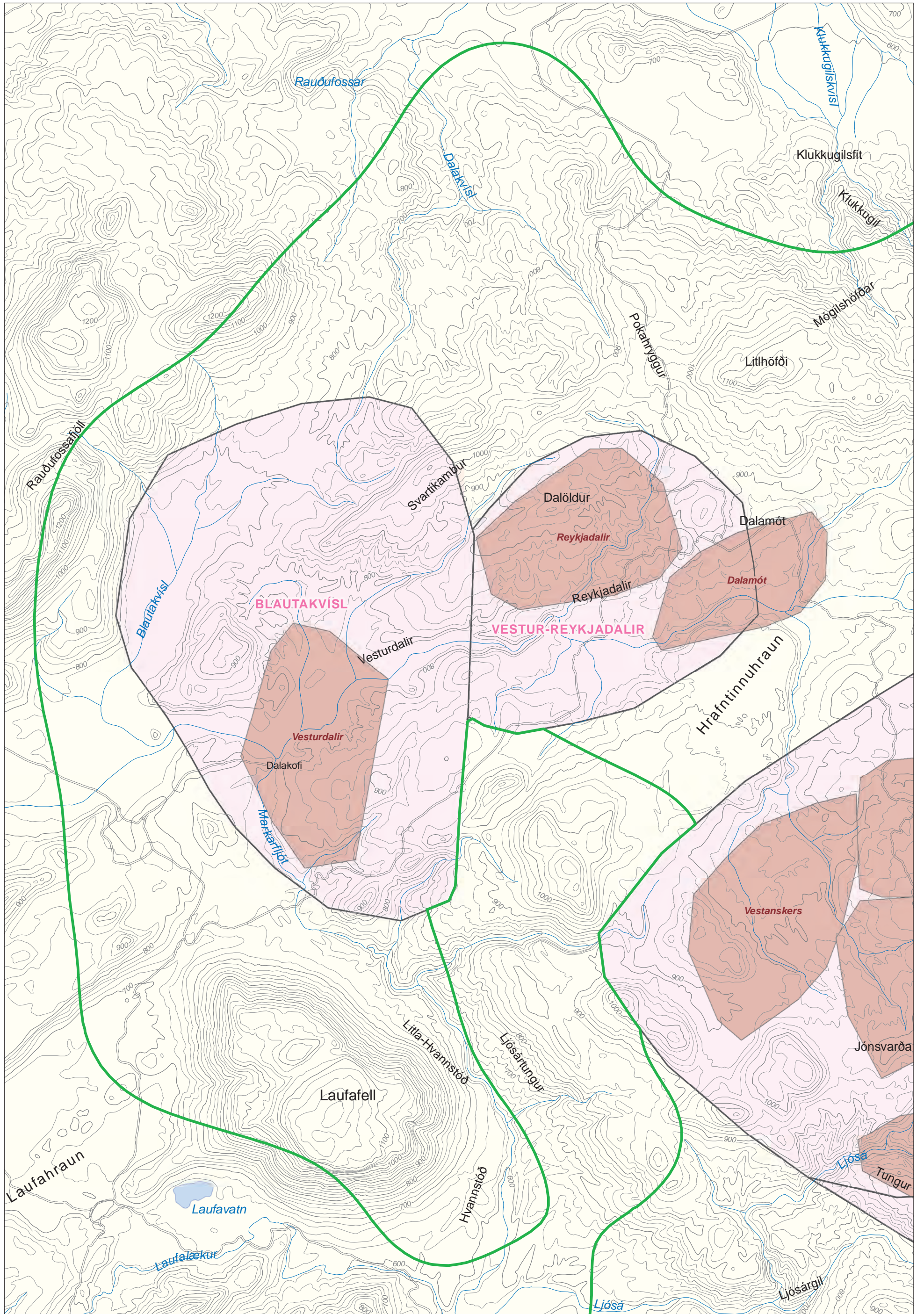


# 9 Torfajökull



20

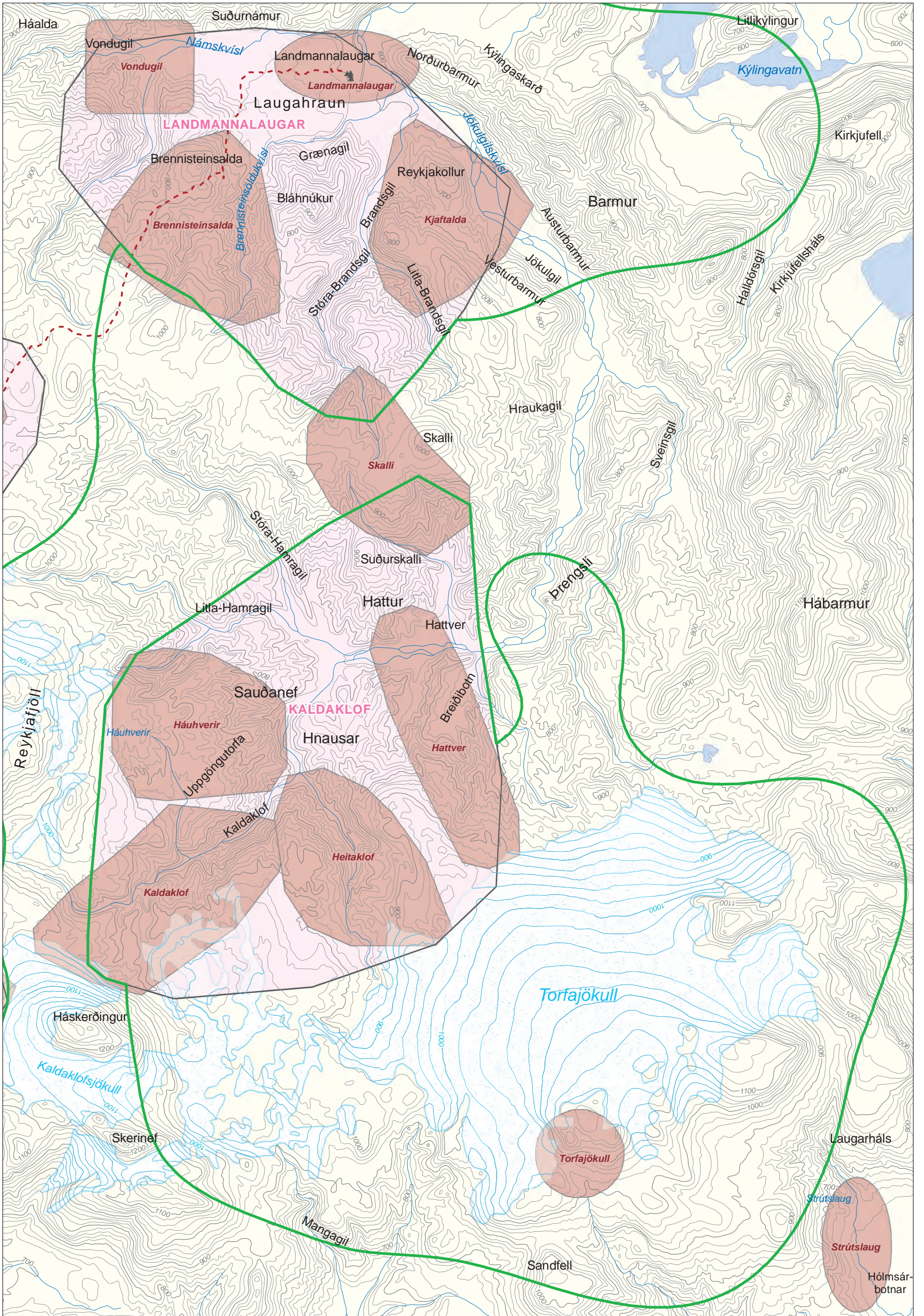
## 9.1 Torfajökull: Blautakvísl og Vestur-Reykjadalir



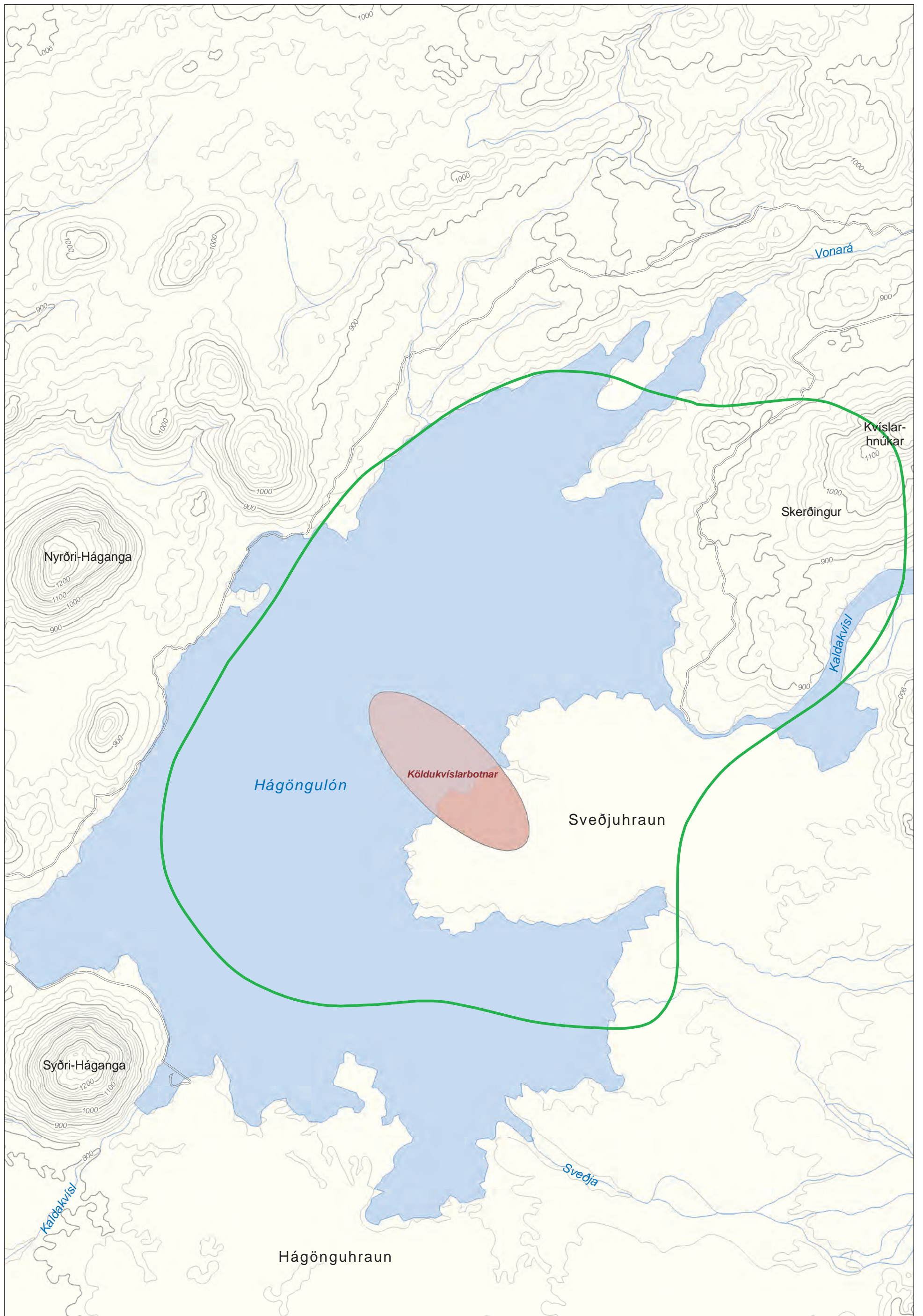




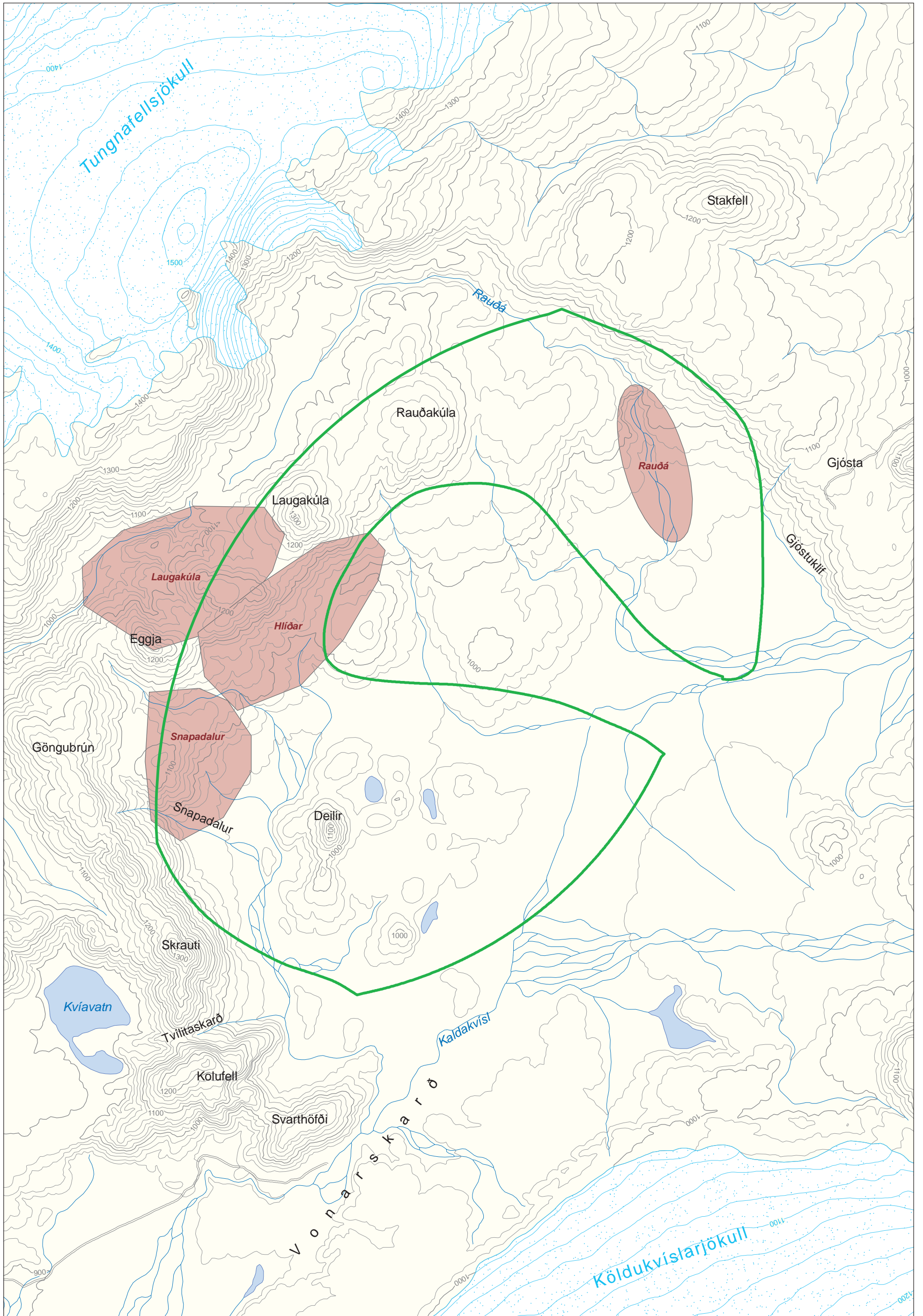
### 9.3 Torfajökull: Landmannalaugar og Kaldaklof



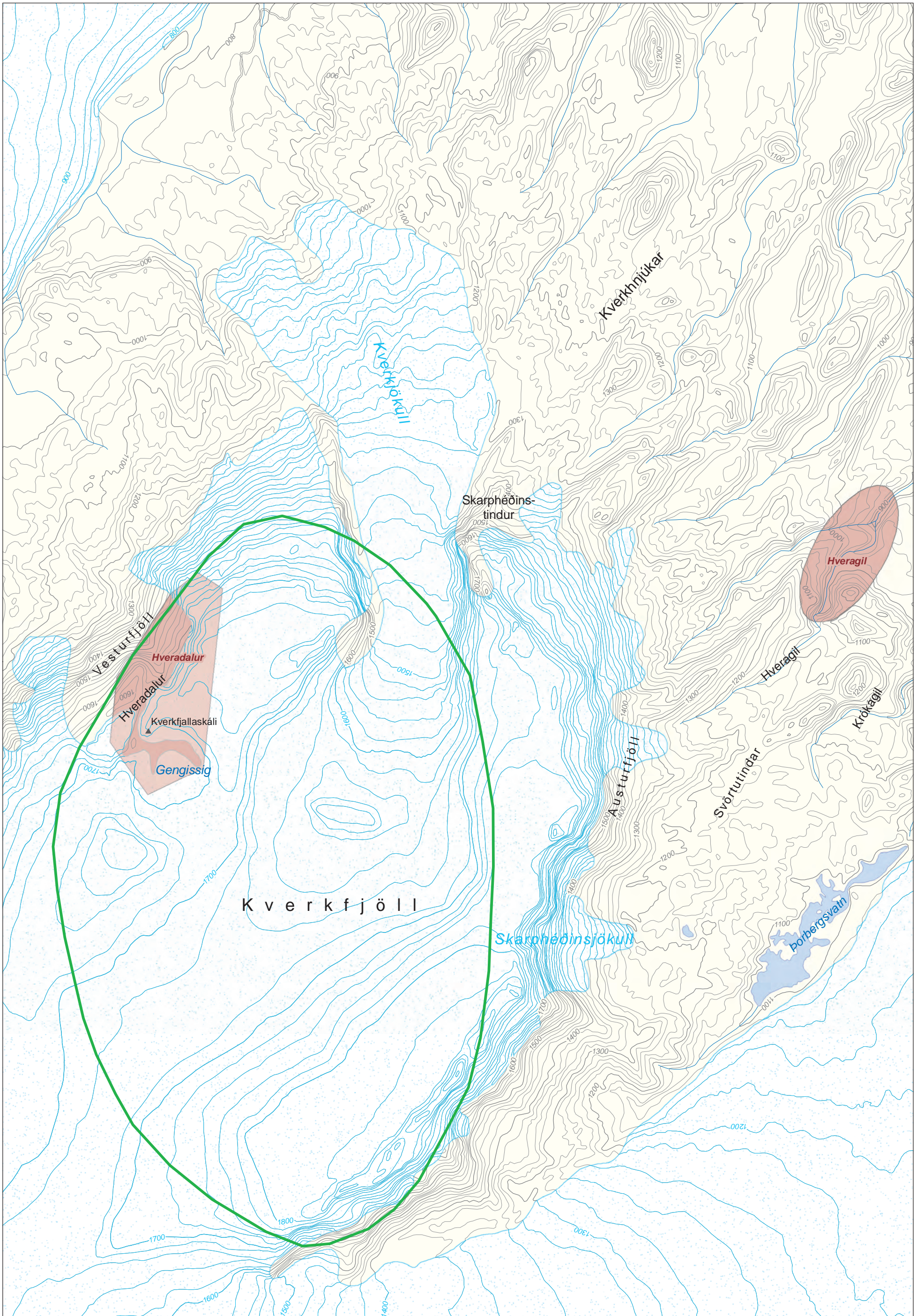
# 10 Köldukvíslarbotnar



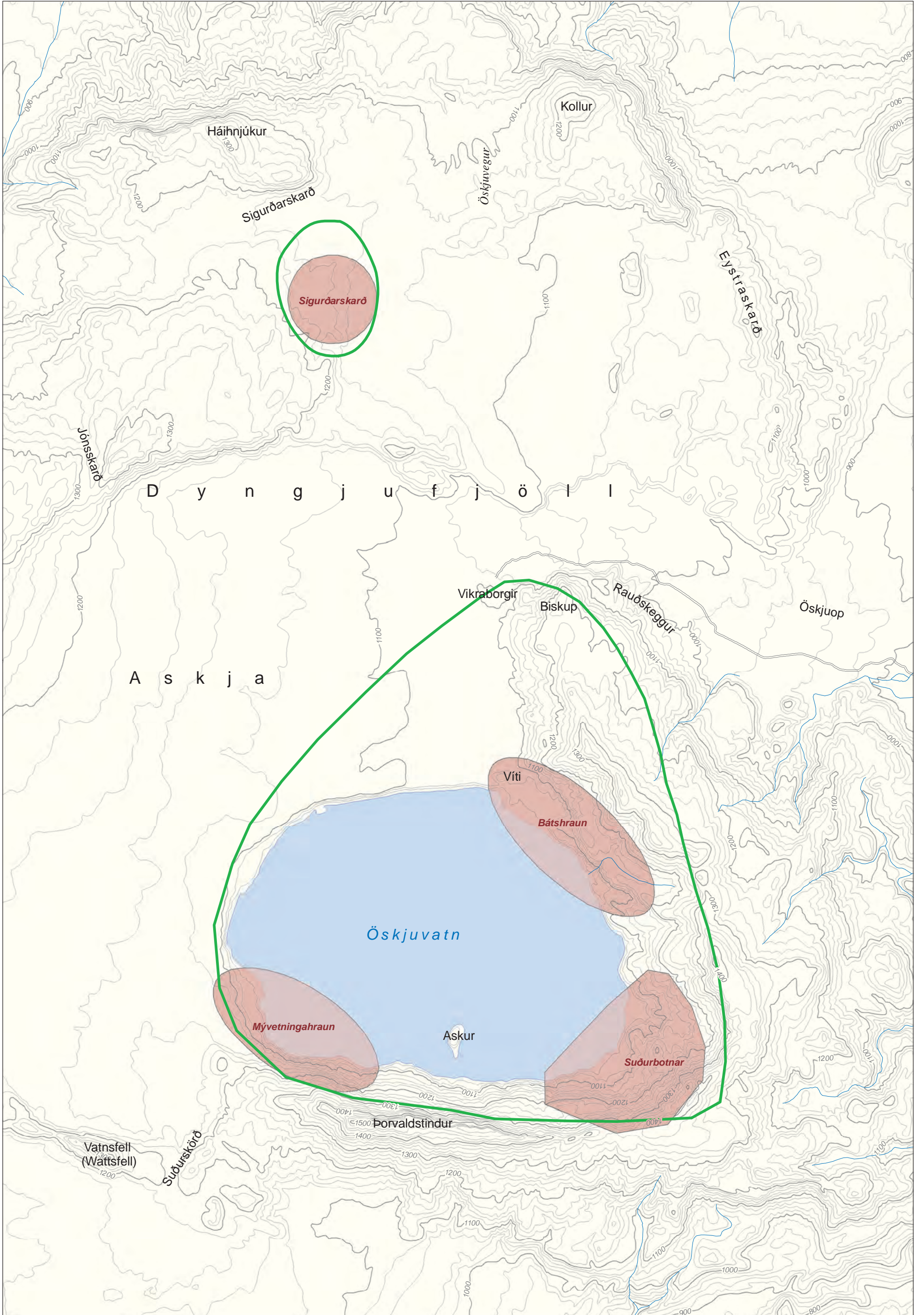
# 11 Vonarskarð



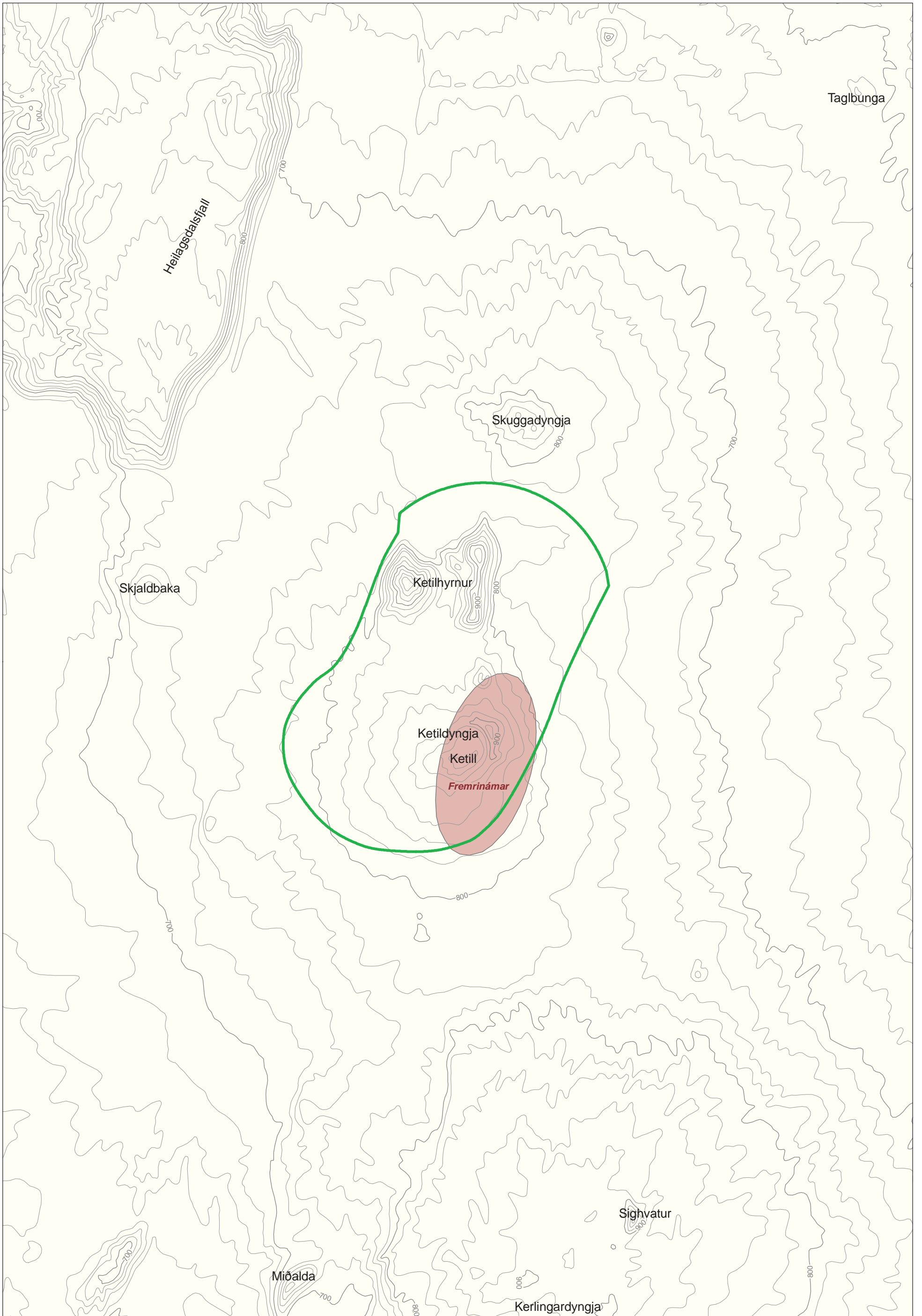
# 12 Kverkfjöll



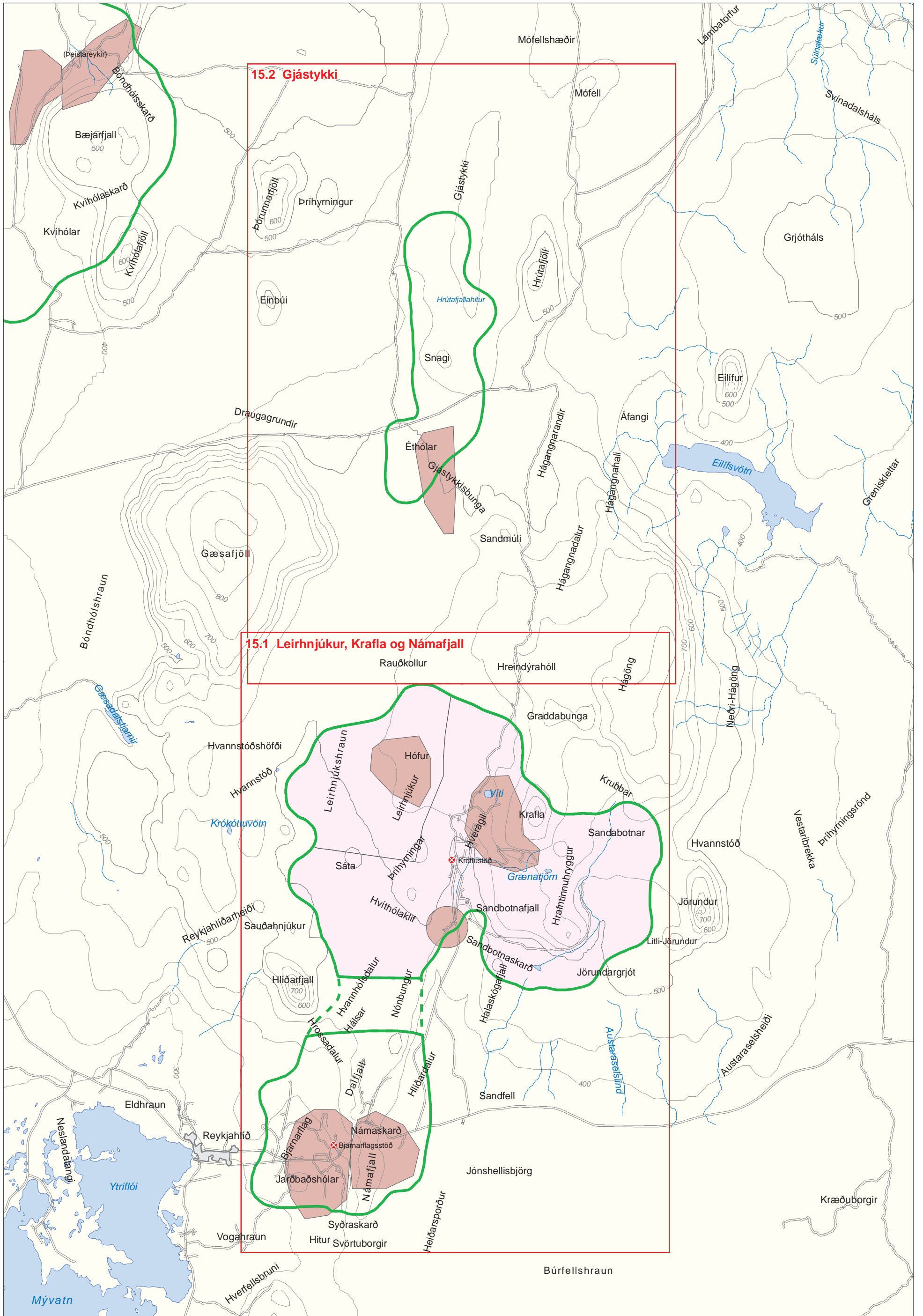
# 13 Askja



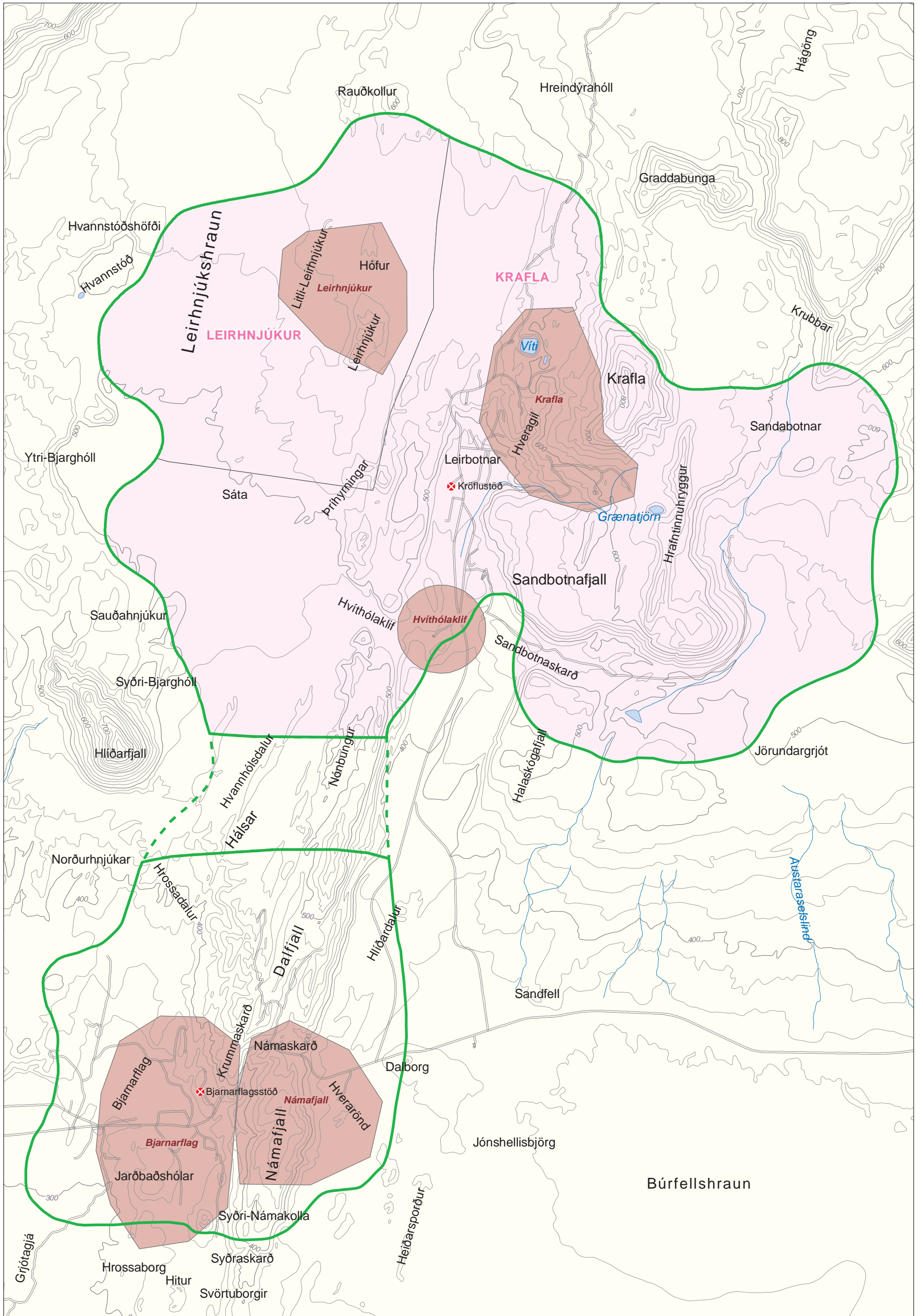
# 14 Fremrinámar



# 15 Krafla

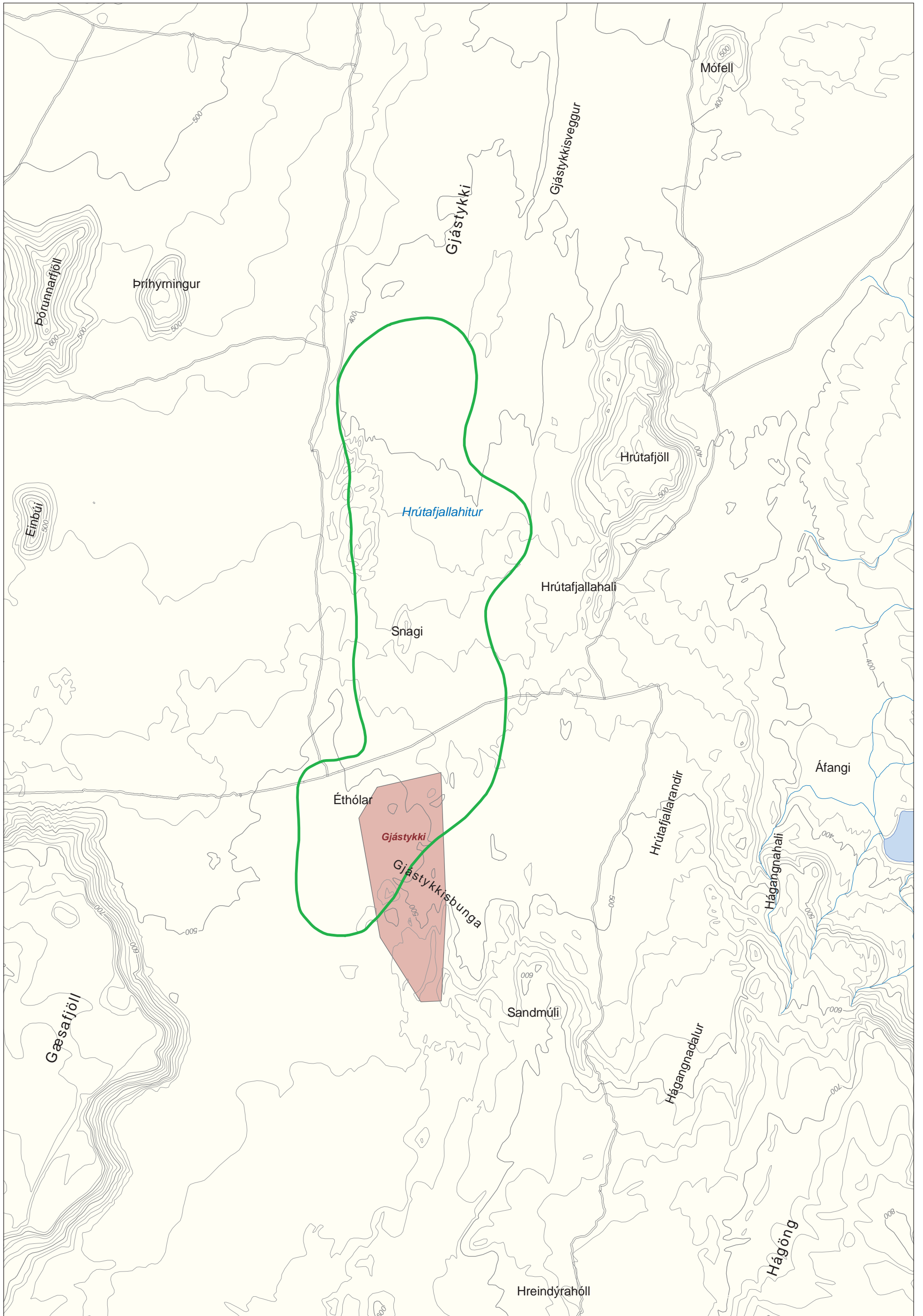


# 15.1 Krafla: Leirhnjúkur, Krafla og Námafjall





## 15.2 Krafla: Gjástykki



# 16 Þeistareykir

